

V § 15 odst. 2 cit. zák. se stanoví, že nároky ředitelů a správců škol na naturální byt nebo na příbytečné podle zemských zákonů zůstávají nedotčeny, avšak příslušná částka zákonitého příbytečného neb odhadní cena naturálního bytu určená podle místních poměrů, se odečte od penžitých příjmů. V § 26 odst. 3 cit. zák. se pak ustanovuje, že v zemích, ve kterých jsou obce povinny poskytovat učitelstvu byt, může obec požadovati, aby jí z činovného byla dána náhrada až do výše stanovené zemskými zákony pro ten případ nebo až do výše příbytečného, které jsou obce povinny podle těchto zákonů místo takového bytu poskytovat.

Cit. ustanovení zák. č. 104/26, mluvíce o »zemských zákonech«, mohou — vzhledem k ustálené, na historickém vývoji spočívající, legislativní terminologii — míti na mysli jediné zákony, usnesené zákonodárnými sbory oněch veřejnoprávních korporací, jež byly organisovány jako země, z čehož plyne, že dotčená ustanovení zák. č. 104/26 mohou se vztahovati jen na ona území republiky čsl., kde před jejím utvořením existovalo zákonodárství zemské; ježto území Slov. a Podk. Rusi nebyla před utvořením republiky čsl. organisována jako země nadané zákonodárným právem, nelze uherské zákony — vydané zákonodárnými sbory býv. státu uherského —, jež jako »říšské« zákony, platné v býv. státu uherském, byly při státním převratu převzaty (vide zák. č. 11/1918 Sb.) z právního řádu býv. státu uherského do právního řádu státu čsl. a jež jako součást právního řádu tohoto státu platí (pokud ovšem nebyly modifikovány právními normami vydanými tímto státem) na území Slov. a Podk. Rusi, subsumovati pod výraz »zemské zákony«, jehož užívá zák. č. 104/26 v § 15 odst. 2 a v § 26 odst. 3, a nelze tudíž posléz zmíněných ustanovení tohoto zák. na tato území vůbec vztahovati. Ale pak nelze ani výraz »obce« použitý v odst. 3 § 26 zák. č. 104/26 vykládati — jak stížnost za to má — v ten smysl, že pod výraz ten spadají i církevní obce na Slov. a Podk. Rusi, kdyžť země zákony ve smyslu svrchu vyloženém neznaly vůbec církevní obce jako činitele povinného po zákonu k poskytování platů, resp. požitků učitelstvu na veřejných školách (vide § 2 zák. č. 62/1869 ř. z.).

Č. 11.036.

Závodní výbory: Řízení je podstatně vadné, odmítne-li rozhodčí komise stížnost záv. výboru do propuštění dělníků z práce, pro svoji nepřislusnost, poněvadž po jejím názoru byl důvod k propuštění podle § 82 živn. ř. »pravděpodobně« dán.

(Nález ze dne 31. ledna 1934 č. 1981.)

Věc: Dělnický závodní výbor kaolinových a šamotových závodů v D. proti rozhodčí komisi podle zákona o závodních výborech v Přeštích o propuštění zaměstnanců.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Stěžující si záv. výbor podal u žal. rozhodčí komise stížnost proti zúčastněné straně, protože propustila z práce náhradníka záv. výboru a jiných šest dělníků, poněvadž dne 7. února 1931 po ukončení směny odepřeli vykonati přidělenou jim práci. Záv. výbor navrhl, aby bylo rozhodnuto, že propuštění uvedených zaměstnanců odporuje zákonu a zároveň aby byli přijati zpět do práce za dřívějších podmínek a aby jim byl nahrazen výdělek mezi tím ušlý.

Nař. rozhodnutím zamítla rozhodčí komise stížnost pro svoji věcnou nepříslušnost, ježto na první pohled se zdá dosti důvodným, že jest tu výpovědní důvod podle § 82 živn. ř., tedy soukromoprávní důvod a nárok, který řešiti není oprávněna rozhodčí komise, nýbrž řádný soud (§ 3 lit. g).

O stížnosti uvažoval nss takto:

Žal. rozhodčí komise prohlásila se za nepříslušnou proto, že uvedení zaměstnanci dopustili se jednání (bezdůvodné odepření práce), pro které mohl býti pracovní poměr zrušen bez výpovědi podle § 82 živn. ř., čímž pozbyli ochrany zaměstnance pracujícího v závodě déle než tři léta [§ 3 g) zák. o záv. výb.]. Při tom ovšem rozhodčí komise přehlédla, že také v tom případě, když zaměstnanec zavinil příčinu k propuštění podle § 82 živn. ř., jest rozhodčí komise povinna rozhodnouti o nárocích podle § 3 g) zák. o záv. výb. Aby tak mohla učiniti, musí zjistiti předpoklady, které nárok ten zakládají nebo vylučují. Vzejde-li tedy otázka, zda zaměstnavatel měl důvod propustiti zaměstnance bez výpovědi (§ 82 živn. ř.) a není-li tato otázka již právoplatně rozhodnuta příslušným soudem, musí si rozhodčí komise tuto otázku vyřešiti sama. Její výrok o té otázce má povahu pouze prejudiciální a jest pouze předpokladem pro judikátní rozhodnutí podle § 3 g) zák. o záv. výb., k němuž je rozhodčí komise příslušná, a které nemůže odepřiti jen proto, že judikátní rozhodnutí o prejudiciální otázce (o důvodu podle § 82 živn. ř.) přísluší soudu.

Rozhodčí komise měla tedy věcně rozhodnouti o nárocích podle § 3 g) zák. o záv. výb. Shledala-li, že jest zde dán důvod k propuštění zaměstnanců podle § 82 živn. ř., měla nároky vznesené podle § 3 g) zák. o záv. výb. jako bezdůvodné zamítnouti, neboť má-li zaměstnavatel k propuštění zaměstnance právní důvod podle § 82 živn. ř., nemohou nároky podle § 3 g) zák. o záv. výborech vzejíti.

Rozhodčí komise se zabývala arci otázkou, zdali skutková podstata propouštěcího důvodu podle § 82 živn. ř. byla dána. Než místo, aby v řízení náležitě zjistila, zda důvod ten existuje po právu či nic a pak meritorně rozhodla o nároku podle § 3 g) zák. o záv. výb., spokojila se s úsudkem, že důvod k propuštění zaměstnanců podle § 82 živn. ř. byl pravděpodobně dán a odmítla pak stížnost pro svoji věcnou nepříslušnost. Pro tento vadný postup bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss.

Č. 11.037.

Horní právo. — Řízení správní: I. * Ustanovení vl. nař. č. 8/1928 Sb., pokud se podle své povahy k tomu hodí, sluší podle § 2 ob. zák. hor. subsidierně použití i na řízení před úřady báňskými. —